

Birourile de familie: noii arhitecți ai capitalului privat în era transferului generațional

Antreprenoriatul a impulsionat dezvoltarea economica de-a lungul timpului, de la cele mai mici comunități până la cele mai puternice orașe și țări. În țările democratice, antreprenorii au condus la accelerarea modernizării economiilor naționale, au inovat și au creat locuri de munca.

De-a lungul anilor, au aparut dinastii economice și industriale care au transformat întregi industrii și economii. Familiile cu capital privat semnificativ au dezvoltat diverse modalități pentru a-și investi și proteja averea acumulată. O astfel de modalitate o reprezintă și „family offices” (birouri de familie). Acestea sunt entități legale al căror scop este de a prezerva și a crește averea unei familii de-a lungul generațiilor și de a oferi cadrul juridic pentru implementarea deciziilor privind guvernanta familiei. Aceste birouri de familie au diverse misiuni, de la managementul investițiilor, gestionarea lichidităților și planificarea taxelor, până la implementarea guvernantei familiei și a planurilor de succesiune.

La nivel global are loc o schimbare majoră între generații, în special în ceea ce privește tranziția averii de la o generație la alta. În următoarele două decenii se estimează ca peste 80 de trilioane USD¹ vor fi transferate de la generația actuală către moștenitori, care sunt majoritari din generația milenialilor și generația X. Până în 2033, este estimat ca aproximativ 30,9 trilioane USD vor fi transferate către noile generații ce vor prelua administrarea averilor de familie.²

În raportul [*EY Family offices: The new architects of private capital*](#), se anticipează ca aceasta schimbare generațională va sprijini inovația prin furnizarea de capital către ecosistemele de venture capital și scale-up capital și către firmele înființate de generațiile tinere ale familiilor respective. În anii ce urmează este de așteptat ca birourile de familie să joace un rol și mai important în alocarea capitalului, direcționând averea moștenită către noi investiții, clase de active, dar și către investiții cu impact societal mai ridicat.

Piețele de capital privat au înregistrat o creștere stabilă în ultimii ani. Activele totale aflate în administrare (AUM) pe piețele private la nivel mondial au urcat de la aproximativ 10,8 trilioane USD în 2013, la 26,6 trilioane USD în 2023, ceea ce arată o rată anuală cumulată de creștere de 9,4%.

Conform analizei EY, birourile de familie s-au impus în această perioadă ca actori dominanți în capitalul privat și există peste 10.000 de birouri de familie la nivel global. Aceste birouri de familie administrau, în 2023, aproximativ 6,3 trilioane USD în active. Proiecțiile arată că în 2027 se va atinge pragul de 9,6 trilioane USD. În regiunea EMEA, birourile de familie reprezintă aproximativ 37% din piața activelor private aflate în administrare

(AUM). Acest procent reprezintă de peste două ori ponderea fondurilor tradiționale de private equity (18%) și cu mult peste cea a fondurilor de venture capital (7%). Acest lucru arată clar că marile familii deținătoare de capital își planifică tot mai mult strategiile de investiții prin birourile de familie.

În România, antreprenoriatul a început să se dezvolte imediat după revoluție. În ciuda instabilităților economice și politice, mediul privat a crescut constant și a format companii de familie care au atins maturitate operațională și stabilitate financiară. Astăzi, la 36 de ani de la revoluție, o bună parte dintre afacerile de familie din România au efectuat transferul către noua generație sau sunt în curs de a-l pregăti.

Studiul [Barometrul Antreprenoriatului](#) arată că 52% dintre firmele de familie ce au participat la acest studiu au discutat informal în familie sau au planificat deja succesiunea. Pentru mulți dintre antreprenorii din România, succesiunea, dar mai ales preservarea averii, se face și prin educație. Peste o treime dintre respondenți (32%) au menționat că planul de succesiune este concentrat pe o educație financiară a moștenitorilor.

La nivel global, importanța birourilor de familie este în creștere, iar acest trend este la început de drum în România. Datele EY arată că 16% dintre respondenții români au ca strategie de preservare a averii înființarea de birouri de familie. Principalele două strategii folosite de antreprenorii locali sunt păstrarea câștigurilor în cadrul afacerii pentru reinvestire și dezvoltare (52%) și diversificarea investițiilor familiei în afara afacerii (48%).

Valul global de transfer generațional al averii arată importanța în creștere a birourilor de familie. În România, unde multe afaceri de familie intra în etapa succesiunii, amestecul dintre educație financiară, diversificarea investițiilor și înființarea de birouri de familie poate asigura preservarea averii și continuarea influenței familiei pe termen lung.